

bulgarian viesti

**Suomi-Bulgaria –seuran jäsenlehti
1-2017**

Tilinumero:

FI63 8000 1900 2809 43 (Danske Bank)

Viite: 20174

Käytä viitenumeroa maksaessasi
jäsenmaksusi. Jos maksat muulta kuin omalta
tililtäsi, merkitse viestikenttään nimesi.

Jäsenrekisteri:

Maija Boshkov

maija.boshkov@outlook.com,

puh. 0400 445 481

Ilmoitathan, jos yhteystietosi muuttuvat

Toimitus:

Ilkko Suvilehto, vastaava päätoimittaja

bgtoimitus@yahoo.com

Ritva Särkisilta, toimittaja

puh. 040 5389266,

ritvasarki@gmail.com

Maj-Lis Lehessalo, taitto

puh. 0400 900433

mikki@lehessalo.com

Painopaikka: Grano, Helsinki 2016

SISÄLTÖ

3. Matkamessut 2017, päätoimittaja Ilkko Suvilehto
4. Ystävyys maksaa – vai maksaako? puheenjohtaja Tapani Salonen
5. Bulgaria ja Romania EU:ssa 10 lihavaa vuotta – työtä paljon jäljellä, Ritva Särkisilta
8. Radev käytti veto kiisteltyyn lakiin, Ritva Särkisilta
9. Turun Bulgaria-seuran Nuuttijuhlat 2017, Ilkko Suvilehto
10. Konkari näyttelijätär Stoyanka Mutofa Guinnessin Ennätysten kirjaan, Mikki Lehessalo
10. Jäsen onko meillä Sinun sähköpostiosoitteesi? Hallitus
11. Georgi Lozanov ja suggestopedinen kielenopetus, Susanna Lehtonen
12. Yleinen kokous 24.4.2017
13. Sofiassa klassisemmin, Ritva Särkisilta
15. Todorovin päivä /Todorovden, Mikki Lehessalo
16. Kevään tapahtumia
17. Ilmassa sireenien ulinaa, Mikki Lehessalo
18. Osastojen osoitteet

Tekijänimin julkaistut artikkelit edustavat kirjoittajiensa näkemyksiä. Toimitus pidättää itsellään oikeuden lyhentää ja muokata artikkeleita kirjoittajan suostumuksella. Kuvat kirjoittajan ellei erikseen mainita.

Kansi:

Matkamessut 2017

Olin päivystämässä Bulgaria-seuran pöydässä Matka 2017 – messuilla lauantaina 21.1.2017. Mukanani oli Maj-Lis Lehessalo sekä lyhyen aikaa myös kuusikuinen tyttäreni. Seuramme tietokilpailu oli hyvin suosittu ja sai ihmiset pysähtymään.

Matkustan vaimoni ja lapseni kanssa tänä vuonna kaksi kertaa Bulgariaan; menemme viikoksi Sofiaan toukokuun lopulla ja viikoksi Nessebariin elokuun lopulla. Yritämme välttää pahimmat helteet pikkulapsen vuoksi. Kävimme jututtamassa Bulgarian valtion matkailuviraston edustajaa. Hänen mukaansa elokuu on kuumimpia kuukausia. En silti halunnut venyttää matkaa liiaksi syyskuun puolelle, etteivät säät ehtisi kylmetä. Valitsimme ajankohdaksi elo-syyskuun taitteen. Haluan samalla tavata Burgasissa asuvia perheystäviä.

Olemme menossa all-inclusive-hotelliin, enkä ole ollut sellaisessa aikaisemmin. Käytännöllisesti katsoen kaikki ruokailu kuuluu majoituksen hintaan, mikä todennäköisesti vähentää haluamme liikkua hotellin ulkopuolella. Kirjoitan kokemuksistani lehtemme matkalta palattuamme.

Toivotan lukijoillemme hyviä elämyksiä tämän vuoden matkoilla. Vahvistakoon ne teitä henkisesti ja fyysisesti.

Liikettä Bulgaria-seuran ständillä.

Bulgarian matkailuviraston edustajat.

*Ilkko Suvilehto
teksti ja kuvat*

Ystävyys maksaa – vai maksaako?

Matka2017-messuilla vieraili tammikuussa 4 päivän aikana hieman yli 71000 messuvierasta. Siis muutama tuhat enemmän kuin vuonna 2016 ja 15000 vähemmän kuin huippuvuosina, jolloin kävijämäärä kipusi 86000 tienoille.

Isolla rahalla hankitut toinen toistaan upeammat osastot kilpailivat keskenään. Ystävyysseurojen osastolla oli enemmän tunnetta, ja ihmisillä oli aikaa jutella. YSL:n osastolla ei raha haissut.

Ystävyyskaupunkiperinne on miltei kokonaan kadonnut, mikä on sääli. Ystävyyskaupunkiverkosto on perinne, jonka elpymistä allekirjoittaneen lisäksi tuhannet suomalaiset toivovat. Miten ylpeitä kaupunkiansa asukkaat voivat olla, että heillä on ns. sisarkaupunkeja ulkomailla, esimerkiksi Helsinki – Beijing, Turku – Pietari, Kotka – Greifswald, Tampere – Kiova, Jyväskylä – Stavanger, Oulu - Arkangeli tai vaikkapa Kemi – Wismar. Helsingin on nostettava profiiliaan ystävyyskaupunki-asiassa. Toteamus, että Helsinki on kaikkien EU-maiden pääkaupunkien ystävyyskaupunki, on lattea ja mekaanisen automaattinen.

Nykyisinä suvaitsemattomuuden, aggressiivisuuden ja populismin vahvoina aikoina vastapainoksi tarvitaan toistemme tuntemista, hyväksymistä ja arvostamista. Tässä ystävyyskaupunki- ja ystävyysseuratyö on toimiva keino. Se ei maksa juuri mitään. Hyödyt ovat laaja-alaisia ja kauaskantoisia. Toiminta rakentaa pohjaa eräänlaiselle kulttuuridiplomatialle, joka on kansainvälisen yhteistyön kannalta välttämätöntä.

Ihmisiltä ihmisille on ystävyysseuratyön motto. Motto, joka ei käytössä kulu ja jota tarvitaan jatkossakin.

Tapani Salonen

10 lihavaa vuotta – työtä paljon jäljellä

Miten 10 vuotta EU:n jäsenyyttä ovat muuttaneet Romaniaa ja Bulgariaa? Asiaa selviteltiin ja pohdittiin seminaarissa, jonka Suomi–Bulgaria -Seura ja Suomi–Romania -Seura järjestivät helmikuussa yhteistyössä Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutin Jean Monnet -ohjelman kanssa.

Bulgaria juhli merkkipäivää vakaissa oloissa, Romaniassa kansa oli vastikään ollut kaduilla osoittamassa mieltään hallitusta vastaan, minkä arvailtiin osaltaan vetäneen runsaasti aiheesta kiinnostunutta yleisöä tilaisuuteen.

Suomi-Bulgaria –seuran puheenjohtaja **Tapani Salonen** totesi, että jos Bulgarian EU-jäsenyydestä päätettäisiin nyt, tutkimuksen mukaan 57 % kannattaisi sitä ja vain 23 % vastustaisi. Tyytyväisimpiä oltiin työmahdollisuuksiin EU-alueella, matkustamis-vapauteen ja koulutusmahdollisuuksiin. EU-rahastojen tuki oli neljännellä sijalla. Bulgarian Suomen suurlähettiläs **Martin Ivanov** (kuvassa) vahvisti luvut ja lisäsi listaan myös kohentuneen infrastruktuurin ja puhtaamman luonnon. Ihmisten kokema onnellisuuskin oli tilastojen mukaan noussut ja nousussa.

Suomi – Romania -seuran puheenjohtaja **Jussi Tuovinen** ja Romanian Suomen suurlähettiläs **Razvan Rotundu** esittävät myös tervehdyksensä seminaarille, mutta tässä jutussa lähemmin nimenomaan Bulgariaa koskeneesta osuudesta.

Emeritusprofessori **Jouko Lindstedt** luotasi Bulgarian historian pohjavirtoja kolmea juonetta käsittelemällä. Niitä olivat Bulgarian suhde Venäjään ja ortodoksisuus sekä toisena bulgariaalaista identiteettiä muodostanut ns. eksarkaatti, osmannihallinnon aikoinaan myöntämä ero Kreikan patriarkaatin alaisuudesta ja oikeus omaan kirkkoon. Silloisen eksarkaatin rajat olivat etniset ja yhtenevät nykyistenkin karttojen

kanssa, joilla esitellään Balkanilla puhutun bulgarian kielen murteita. Kolmas juonne oli prof. Lindstedtin mukaan bulgarialainen pragmaattisuus, joka nykyisin näkyy esimerkiksi suhtautumisena EU:hun ja Natoon. Mukanaoloa perustellaan käytännön argumentein, ei suuren federalistisen tai euroatlanttisen innostuksen pohjalta.

Professori Jouko Lindstedt

EU ei vain antanut vaan sai

Aleksanteri-insituutin vanhempi tutkija **Katalin Miklóssy** (kuva oikealla) muistutti, että molempien maiden jäsenyydessä oli kysymys myös EU:n eduista. EU tarvitsi Länsi-Balkanin levottomuuksien vuoksi tasapainottavaa vakautta Itä-Balkanilla. Siellä oli lisäksi halpaa, mutta koulutettua työvoimaa ja edullisia tuotantokustannuksia EU-maiden yrityksille. Hän näki, että kun EU korvamerkitsi tukirahansa tiukasti, se tuki sillä isojen EU-yritysten kilpailukykyä uusien jäsenmaiden omiin yrityksiin nähden, mikä hidasti maiden oman yritystoiminnan kehitystä. Maiden kehitys on näinä kymmenenä vuotena kulkenut samoihin suuntiin ja ongelmatkin

ovat yhteisiä. Hätkähdyttävä oli Miklóssyn näkemys siitä, ettei Romanian hallitus vetänyt korruptiota lietsovaa lakiaan takaisin niinkään kaduilla mieltään osoittavan kansan vuoksi kuin EU:n ja Naton taholta tulevan painostuksen vuoksi. Hän katsoi, että EU voisi nykyistä enemmänkin pyrkiä edistämään talouden aseita tavoitteitaan maitten oikeuslaitosten kehittämiseksi ja korruption vähentämiseksi.

Suomen entinen Bulgarian suurlähettiläs **Harri Salmi** (kuva alla) oli Miklóssyn kanssa samoilla linjoilla tässä asiassa. Miklóssy oli todennut, että Bulgarian ja Romanian välillä oli isompia eroja lähinnä ulkopoliitikassa ja nimenomaan Venäjän suhteen. Romania oli historiassaan kokenut Venäjän uhkaksi ja niin nytkin. Venäjän valtapiirin laajentuminen Mustanmeren alueella hipoo myös Romanian rajoja, kun romanian-kielisen Moldovan nykyhallitus on kääntymässä Moskovan suuntaan. Bulgarialle Venäjä taas on kautta historian ollut lähinnä kumppani. Salmi muistutti Venäjä-suhteesta puhuttaessa, että Bulgaria on myös 100-prosenttisesti riippuvainen Venäjän energiasta ja kaasuputkea haikaillaan siellä edelleen. Maan potentiaalista kehitystä haittaa Salmen mukaan tempoileva sisäpolitiikka, esimerkiksi hänen viime vuonna päättyneen nelivuotiskautensa aikana maassa oli ollut viisi hallitusta.

EU:lla on Bulgarian suhteen kuuden tavoitteen lista, jota tarkistettiin nyt tammikuun raportissa. Kolme tavoitteista koskee oikeuslaitoksen kehittämistä, kaksi korruption suitsintaa ja kuudes järjestäytyneen rikollisuuden vastaista toimintaa – kaikki tavoitteita, joissa on vielä tekemistä. Monet nuoret ihmiset ovat väsyneet odottamaan edistymistä niissä, mikä Salmen mukaan osaltaan selittää ihmisten hakeutumista ulkomaille töihin. Toisaalla tuli ilmi hätkähdyttävä luku – 2,5 miljoonaa bulgariaa on töissä ulkomailla, kotimaassa työvoiman määrä on 2,2 miljoonaa.

Maiden tulevaisuudesta esitettiin paneelissa mielenkiintoisia ajatuksia – mutta pakko jättää ne tulevaisuuteen.

*Ritva Särkisilta, teksti
Tapani Salonen, kuvat*

Radev käytti vetoa kiisteltyyn lakiin

Bulgarian eronnut parlamentti hyväksyi viimeisenä työpäivänään 26.1. toimilupia koskevan lain, jossa nähtiin korruptiota suosivia piirteitä. Viikkoa aiemmin virkaansa astunut presidentti Rumen Radev käytti veto-oikeuttaan lakiin ja se siirtyy seuraavan parlamentin käsittelyyn.

Ennenaikaiset parlamenttivaalit pidetään 26.3.

Parlamentti oli hyväksynyt toimilupalain (закон на концесия, Concessions Act) paitsi viimeisenä työpäivänään myös pienimmällä mahdollisella äänimäärällä, kertoo mm. Sofian News Agency. Lailla säädetään kansallisomaisuutta hyödyntävien tai muutoin yhteiskunnallisesti tärkeiden alojen toimilupia ja -ehtoja. Vihreät ja henkisen alan toimihenkilöitä edustava Podkrepa-ammattiliitto vetosivat asiassa presidenttiin. Järjestöt kuvasivat lakia lahjaksi oligarkeille, totesivat sen vahingoittavan kansallisia etuja ja lisäävän väärinkäytösriskejä sekä näkivät, että lain valvonnan mahdollisuudetkin olivat nolla.

Radev tapasi järjestöjen edustajat ja käytti veto-oikeuttaan heti 2.2. Hän perusteli vetoa toteamalla, että laki luo laajoja mahdollisuuksia yksilöllisille tulkinnoille ja korruptiolle sekä yleistä etua vahingoittaville päätöksille. Hän huomautti myös siitä, että laki hyväksyttiin kiireellä ja kovin vähäisellä keskustelulla, vaikka siitä seuraa muutoksia 29 muuhun lakiin.

Uusi PM Gerdžikov

Rumen Radev otti presidentin tehtävät vastaan 19.1. ja nimitti pian virkaatekevän hallituksen. Sen virkaanastujaiset pidettiin 27.1. Bojko Borisov, joka oli ilmoittanut hallituksensa erosta jo heti presidentinvaalien tuloksen selvittyä, luovutti tehtävät evästysten kera uudelle pääministerille **Ognjan Gerdžikoville**. Juristi Gerdžikov on mm. toiminut parlamentin puhemiehenä vuosina 2001-2005. Hän edusti NDSV-puoluetta, Kansallisen vakauden ja edistyksen liikettä, entistä Simeon II:n kansallista liikettä.

Korruptiolaki kuohuttaa Romaniassa

Pian Bulgarian veto-välikohtauksen jälkeen naapurimaa Romania joutui mielenosoitusmyrskyn silmään maan hallituksen tekemän, korruptiota tukevan ja hätäasetuksena junaillun lakiluonnoksen vuoksi. Kansa on kummassakin maassa ollut edustajiaan enemmän EU:n linjoilla: korruptiota ei haluta enää sietää. Bulgariassa ongelma hoitui nopeasti presidentin vedolla, Romaniassa esityksen takaisin veto ei riittänyt, vaan oikeusministeri joutui eroamaan.

Ritva Särkisilta

Turun Bulgaria-seuran Nuuttijuhlat 2017

Vierailin suurlähettiläs Martin Ivanovin ja konsuli Elka Dontchevan kanssa Turun Bulgaria-seuran Nuuttijuhlassa. Seura juhlistaa toimintansa 60-vuotisjuhlaa.

Seuran jäsen Timo Ilola kertoi suurlähettiläälle osallistumisestaan vuoden 1968 Nuorisofestivaaleihin Sofiassa sekä työpaikkansa, suuren tehtaan ruokasalin tiloihin järjestämästään bulgarialaisen taiteen näyttelystä.

Suurlähettiläs ihastui Turun Bulgaria-seuran ihmisiltä saamaansa vastaanottoon ja lupasi tulla jatkossakin Nuuttijuhlaan.

Juhlaan osallistui 33 henkeä, jotka saivat nauttia myös arvonnasta ja laadukkaasta elävästä musiikista ruokailun lomassa.

*Vasemmalla: konsuli Elka Dontcheva ja Turun Bulgaria-seuran pj. Taisto Salminen.
Oikealla: Turun Bulgaria-seuran kunniapuheenjohtaja Ensio Laine vieressään
suurlähettiläs Martin Ivanov.*

*Ilkko Suvilehto
teksti ja valokuva*

Konkarinäyttelijätär Stoyanka Mutafova Guinnessin Ennätysten kirjaan

Stoyanka Mutafova, syntynyt 2.2.1922 Sofiassa. Hänen aktiivinen näyttelijäuransa alkoi 1946 ja jatkuu edelleen.

Hän on uransa aikana näytellyt yli 53 teatterinäytelmässä ja 25 elokuvassa. Hänen lempinimensä on Ms Luonnonkatastrofi. Hän on kiertänyt eri teatterissa USA:ssa, Kanadassa, Hollannissa, Sveitsissä, Iso-Britanniassa ja Saksassa.

95-vuotias Mutafova on Bulgarian Kulttuuri-instituutin ehdokas Guinnessin Ennätysten kirjaan luokassa ”vanhin edelleen esiintyvä näyttelijä”. Haku on suoritettu marraskuussa 2016 ja prosessi kestää noin kolme kuukautta.

Stoyanka sai sydäninfarktin juuri marraskuussa ja on nyt hoidettu kuntoon. Lääkärit antoivat luvan näytellä, muttei enää ulkomaan kiertueita eikä lentämissä.

”Olen iloinen, että saan jatkaa näyttelemistä”, iloitsee ikuisesti hymyillen Stoyanka.

Mikki Lehessalo

Lähteet: Novinite.com ja Petel.bg

Jäsen onko meillä Sinun sähköpostiosoitteesi?

Seura siirtyy rekisteriohjelmaan, joka mahdollistaa sähköisten viestien lähettämisen eli kaikenlainen yhteydenpito helpottuu, nopeutuu ja tulee edullisemmaksi. Mutta vain, jos meillä on sähköpostiosoitteesi tiedossa, ilmoita siis

maiya.boshkov@outlook.com osoitteesi.

Hallitus

Georgi Lozanov ja suggestopedinen kielenopetus

Bulgarialainen psykiatri, psykoterapeutti ja professori Georgi Lozanov kehitti suggestopedisen kielenoppimisen metodin 1960- luvulla. Tuolloin hänen keksintönsä oli mullistava!

Suggestopedinen opetus tähtäsi parempiin oppimistuloksiin taiteen, musiikin, leikin ja pelien kautta. Erityisesti suggestopediaa on käytetty kielten oppimiseen. Havaittiin että kielten opiskelijoiden oppimistulokset paranivat huomattavasti - lisäksi oppittu jäi myös paremmin mieleen.

Mutta kuka oli Georgi Lozanov?

Hän syntyi Sofiassa 22.7.1926 ja kuoli Slivenissä vuonna 2012.

Häntä kiinnosti erityisesti ihmisen tapa oppia.

Slivenissä hänellä oli myös oma oppilaitoksensa, samoin kuin Wienissä joissa hän on kouluttanut opettajia omaksumaan suggestopedian opetusmetodikseen.

Entä sitten itse asia, eli suggestopedia, mitä sillä tarkoitetaan ?

Suggestopediassa tiedot ja taidot opitaan mielikuvaprosessien kautta.

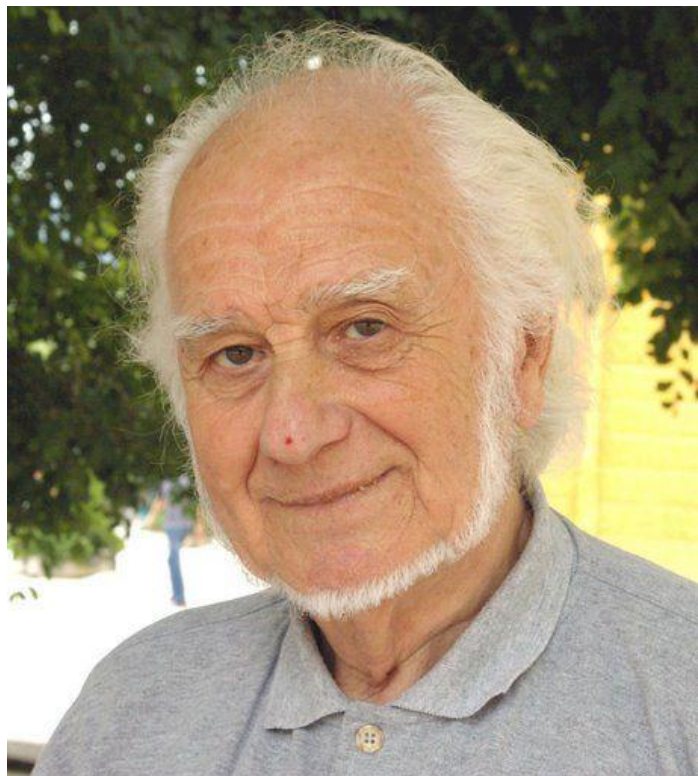
Elämys tai kokemus voidaan

myös aktivoida mielessä uudelleen. Tarkoitus on hyödyntää ihmisen koko psyykkistä kapasiteettia. Oppiminen tapahtuu ikään kuin salaa kun mieli saatetaan tiettyyn vastaanottavaiseen tilaan.

(Tässä on kyllä nähtävissä tiettyä yhteyttä meditaatioon tai rentoutumiseen missä se lähenee eräitä rajatiedon osa-alueita. Lozanov tosin tutki myös parapsykologiaa mikä varmasti osaltaan aiheutti sen, että hänen oppiaan pidettiin näennäistieteenä joissain piireissä.)

Lozanov ei ollut vain teoreetikko, hän sovelsi oppiaan myös käytännössä:

Hänelle kieli on väline; sitä käytetään alusta asti itseilmaisun väylänä. Eli opiskelijan on käytettävä kieltä alusta asti, hänen on ”puhuttava” sitä. Tämä vastaa tilannetta, jossa olet joutunut ympäristöön, missä sinun on pakko yrittää kommunikoida

vieraalla kielellä, esim. bulgariaksi.

Ryhmässä on 10 – 15 osanottajaa; heidän olonsa pyritään tekemään mahdollisimman miellyttäväksi, vapaaksi jännityksestä. Opiskelijat istuvat ympärässä nojatuoleissa, eivät pulpeteissa ja kuuntelevat musiikkia - Lozanov kannatti barokkimusiikin käyttöä.

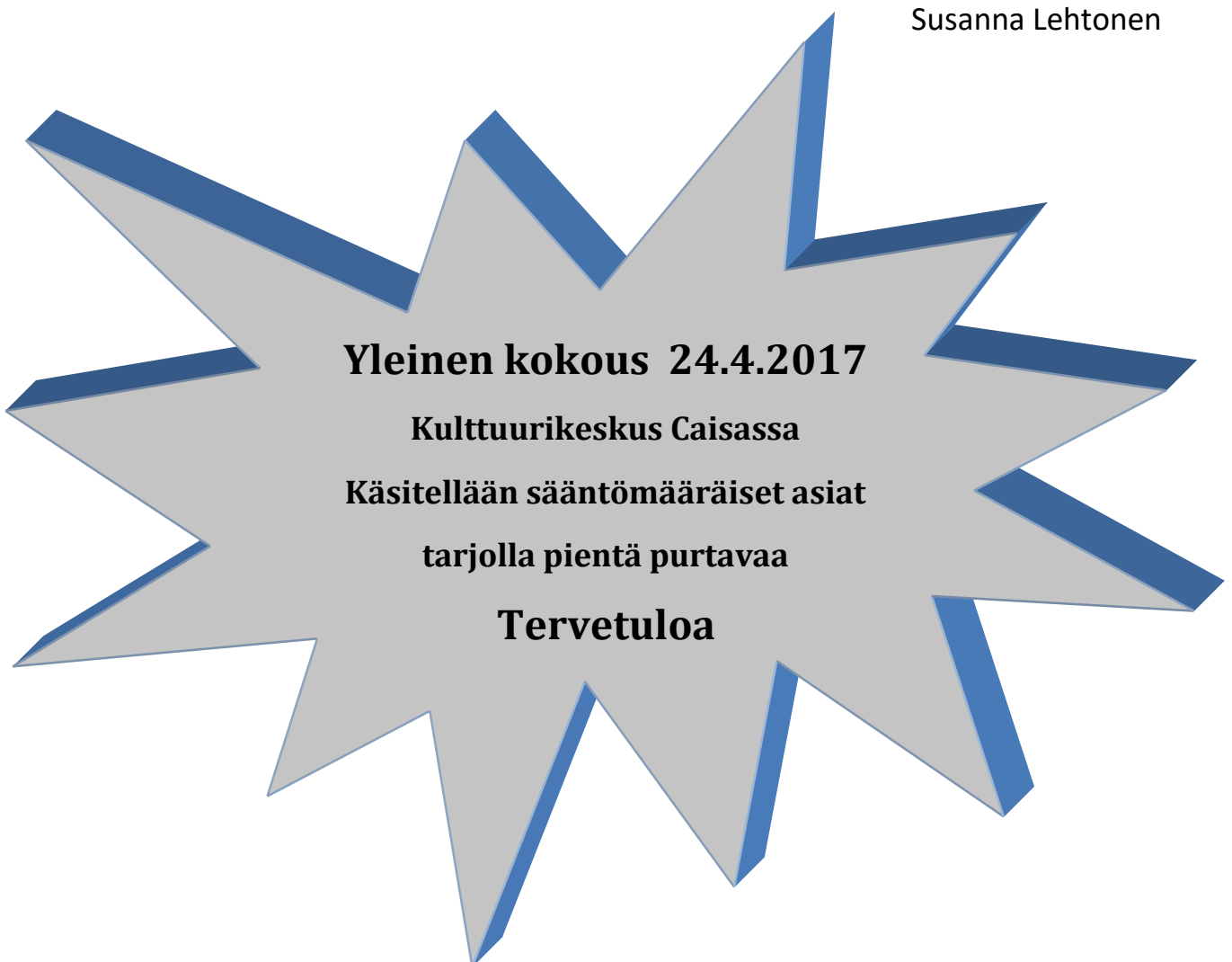
Ja sitten kritiikki:

On sanottu, että suggestopedinen metodi ei korjaa opiskelijoiden tekemiä virheitä. Ihmisen tietoista puolta ehkä laiminlyödään alitajuisen kustannuksella. Lisäksi monilla opettajilla ei ole pätevyyttä toimia suggestopedisen oppimisen järjestäjinä.

Mutta tavalliseen arkeen suggestopedia on tullut erilaisten kehon ja mielen rentoutumiseen tähtäävien oppien kautta.

Hyvä niin!

Susanna Lehtonen

Sofiassa klassisemmin

2006 National Academy of Arts, Sofia, Bulgaria, luen taiteilija Aleksi Martikaisen CV:stä Huuto-gallerian näyttelyssä. Esillä on akvatintoja, graafikko ja kuvittaja Martikaiselle ominta tekniikkaa, mutta myös kuvanveiston ja installaation elementtejä.

Kuva: Sakari Martikainen.

*Aleksi Martikainen ja hänen työnsä Hetki rauhassa,
paperi, puu, moottori.*

Martikainen kertoo, että vuonna 2006 hän päätti opiskelukaverinsa kanssa käyttää mahdollisuutta kansainväliseen opiskelijavaihtoon. Kaverukset opiskelivat kuvataiteilijoiksi Pohjois-Karjalan AMK:ssa Joensuussa. Bulgaria valikoitui kohteeksi, kun he halusivat kokea jotain erityyppistä, suomalaisesta ja pohjoismaisesta poikkeavaa koulutusta. Ja maa muutoinkin vaikutti eksoottiselta ja erilaiselta.

Sitä se olikin. Opetus taideakatemiassa oli suomalaiseseen verrattuna perinteistä, maalattiin mallista professorien opettajan ohjauksella, opeteltiin erilaisten teknikkoiden perusteita, mutta meikäläisen taideopetuksen painottamaan omaan luovuuteen ei opetuksessa pyritty kannustamaan. Työvaatteita ei käytetty, sekä opettajien että oppilaiden pukeutuminen oli muodollista. Myös yleinen katukuva kertoi halusta muodolliseen pukeutumiseen, vaikka niukkuus ja köyhyys kävi ilmi monista seikoista. Mutta ihmisten avoimuus, ystävällisyys ja vieraanvaraisuus kaikkialla, niin Sofiassa kuin maallakin oli mieliin painuvaa. Vaihto-opiskelijat kävivät Sofian ulkopuolellakin, pistäytyivät Plovdivissa ja ympäristön hevospölyliikenteen valtaamissa pikkukylissä. Ja viihtyivät.

– Ei voi sanoa, että omaan työskentelyyn olisin saanut vaikutteita Bulgariasta. Visiitti oli niin nopea – kolme kuukautta syyslukukaudella. Toki oli mielenkiintoista nähdä miten erilainen lähestyminen opetukseen heillä oli verrattuna Suomeen, sanoo Martikainen, jota pedagoginen puoli kiinnosti. Hän valmistui kuvataiteilijaksi 2008 ja täydensi opintojaan Lahden Muotoiluinstituutissa mm. taiteen perusopettajan pedagogisilla erikoistumisopinnoilla. Lahdessa asuessaan hän myös opetti, mutta toimii nyt Helsinkiin siirryttyään vapaana taiteilijana.

Martikainen kuuluu pohjoiskarjalaisen taiteilijayhdistys Harhan perustajajäseniin. Hänen töitään on ollut esillä yhdistyksen näyttelyissä, lukuisissa muissa näyttelyissä opiskelukaupungeissa Joensuussa ja Lahdessa ja nyt nykyisessä kotikaupungissa Helsingissä, mm. Taidehallin Nuorten näyttelyssä. Pari päivää keskustelun jälkeen bongasin Kaapelitehtaalla Martikaisen työn Suomen Taideyhdistyksen viime vuoden ostosten joukossa. Yhdistyksen asiantuntijaraadin ostos on hieno arvostuksen osoitus!

Teosvälitykset Kaapelilla

Alexi Martikaisen töitä on tänäkin vuonna nähtävissä Helsingissä Kaapelitehtaalla Taidegraafikoiden ja kuvanveistäjien teosvälityksessä 25.2.-5.3.

Taidemaalariunionin teosvälitys puolestaan on avoinna 11.-19.3. ja siellä on mm. bulgarialaisen taidemaalarin **Nadezda Blagoevan** töitä, kuten tämä Keskikesän keskiyö-maalauk.

Ritva Särkisilta

Todorovin päivä / Todorovden

Palmusunnuntaita edeltävä lauantai on Theodorin/Todorin /Todorovin päivä, jota vietetään kuusi päivää laskiaisena jälkeen. Päivä tunnetaan myös nimellä Hevosten pääsiäinen, koska hevoskilpailuja on pidetty yleisesti sinä päivänä. Suuri paasto alkaa laskiaisesta. Nykyään ainakin Rila-vuoriston juurella olevissa kylissä vietetään tätä perinteistä päivää.

Kuvissa vas. Pyhä Todor, oik.ylh. kilparatsastus ja alh. oik. perinteinen juhlaruoka

Yksi kevään ensimmäisistä lomapäivistä on Theodorin päivä. Vaikka Pyhä Todor ei ole kovin merkittävä pyhimys – kuten Pyhä Yrjö tai Pyhä Nikolaus, on hän tärkeä osa kansanperinnettä. On erittäin tärkeää, että talven taittuminen keväksi tapahtuu kaikkien rituaalien mukaisesti – kevään rituaaleihinhan kuuluu erityisesti hedelmällisyysrituaalit.

Tänä päivänä Todor, kansantarun mukaan, kierähtää hevosensa Kevät selkään ja

tarkastaa viljelmät ja iskee keihään maahan ja sitoo itsensä hevoseen ja käy yhdeksässä taloudessa ja sen jälkeen menee rukoilemaan Jumalalta kesää. Tämä tarina liittyy Theodorin hedelmällisyyteen ihmisten mielissä ja siksi he toivovat Theodorilta nimenomaan hedelmällisyyttä.

Perinteisesti naiset ja miehet jatkavat vielä tätä tapaa: Kylän keskustaan tulee nuoria morsiamia ja alkava kutsua toisia morsiamia ja saavat hieroa leipää taloissa. Rituaalin mukaisesti paistetut leivät ovat joko hevosen tai hevosen kengän muotoisia, harja on hunajaa ja siihen on ”liimattu” maissia. Äidit tarkistavat leivät perusteellisesti ja sitten ne jaetaan sukulaisille. Tämä rituaali on tärkeä vaimojen, äitien ja nuorten morsiamien välillä perinteiden ja hyväksymisen suhteen. Rituaalin jälkeen leipä viedään hevosten ruokakaukaloon, että ne pysyisivät terveinä ja saisivat jälkeläisiä. Joissakin paikoissa Bulgariassa myös naiset hyppivät ja hirtuivat kuin hedelmälliset tammot.

Nuoret tytöt pesevät hiuksensa vedellä joka on otettu hevosten juomakaukalosta, jossa on ollut myös olkia mukana. Sillä vedellä saa vahvat ja terveet hiukset kuin hevosen harja. Käytetty vesi kaadetaan takaisin hevosille.

Hevoset menevät kilpailualueelle Kushiin, mikä on keskeinen alue Theodorin päivänä. Sillä aikaa kun naiset suorittavat rituaaleja, valmistautuvat miehet hevoskilpailuihin. Jo aamulla miehet sukivat ja suitsivat hevoset, letittävät harjat värikkäiden nauhojen, helmien ja tupsujen kera. Iso niitty on mitattu ja kilpailun reitti merkitty. Kylän väki kerääntyy seuraamaan jännittävää näytelmää. Kilpailun voittaa radan nopeiten suorittanut ratsukko. Seuraa palkintoseremonia – sievä rehulaukku, kranssi, jonka kylän tytöt ovat punoneet ja viimeiseksi vaan ei vähäisimpänä – yleistä kunnioitusta ja tunnustusta. Voittaja ratsukko ja muut kilpailijat tekevät kierroksen ympäri kylää mukanaan viljelijöiden siunaus. Ja kuten aina juhlat päättyvät kylän keskusta aukiolla horo-tanssiin.

Juhla-ateria sisältää leipää, linssekeittoa, sienikeittoa, perunoita ja maissintähtiä.

Mikki Lehessalo

Kevään tapahtumia:

Studia Danubia –sarjassa, paikkana kulttuurikeskus Caisa
22.3.2017 klo 17.00 – 19.00 Tri Sabira Ståhlberg kertoo Bulgariasta suomalaisen matkailijan silmin 1600-luvulta nykypäivään.

25.4.2017 klo 17 – 19.00 moninkertainen Bulgarian kävijä Mikki Lehessalo vie tarinallaan kävijän ympäri Rodopea.

Ilmassa sireenien ulinaa

Olen käynyt vuodesta 1980 vuosittain Bulgariassa, mutta vuonna 2016 oli ensimmäinen kerta kun kuulin sireenien äänen. Koska en tiennyt, että testaus tapahtuu juuri sinä päivänä (30.9.), säikähdin melkoisesti, juoksin parvekkeelle katsomaan näkykö mitään hälyttävää. Katselin ihmisiä, jotka kävelivät kaikessa rauhassa. Sireenien ulinaa, joka oli tasainen yhtäjaksoinen ääni, kesti noin 10 minuuttia, eli se mielestäni poikkeaa reilustikin meillä Suomessa tapahtuvasta.

Bulgarian siviilipuolustuksen sireenejä testataan 11 Bulgarian kaupungissa.

Hälytys kuuluu kautta kaupunkien Burgas, Varna, Vratsa, Kardzhali, Montana, Pazardzhik, Plevan, Ruse, Smolyan ja Sofia. Joka vuosi testi käsittää myös 30 kilometrin vyöhykkeen Kozloduyn ydinvoimalan ympäristössä. Vuosittaisia siviilipuolustuksen sireenitestejä tehdään kaksi kertaa, syyskuun viimeinen ja huhtikuun ensimmäinen päivä kello 13.00.

Tarkoitus on tarkistaa sireenien tekninen kunto ja pitää kansalaiset valppaana havaitsemaan niiden ääni, luin Novinitesta lokakuun alussa.

Mikki Lehessalo

Bulgarian tennispelaajat

Grigor Dimitrov

Grigor Dimitrov on Bulgarian paras miestennispelaaja. Ennen tätä vuotta (2017) parhaimmillaan hän on sijoittunut ATP-maailmanlistalla kaksinpelissä sijalle 19 tammikuussa 2014. Vuosi 2017 on alkanut Dimitroville hienosti, hän voitti Australian avoimet tammikuussa. Hän pelaa myös nelinpelejä ja on oikeakätinen pelaaja.

Grigori syntyi 16. toukokuuta 1991 (ikä 25), Haskovossa. Hän on pituudeltaan 190 cm ja painoa hänellä on 80 kg ja ryhtyi ammattilaiseksi vuonna 2008.

Tenniksen peluun hän aloitti jo 3-vuotiaana; hänen isänsä, Dimitar Dimitrov on tennisvalmentaja.

Junnuikäisenä Wimbledonissa [vuonna](#) 2008 hän voitti poikien kaksinpelin voitettuaan finaalisissa Henri Kontisen lukemin 7–5, 6–3.

Vuonna 2014 hänet valittiin Bulgarian parhaaksi urheilijaksi.

Dimitrov seurusteli Maria Sharapovan kanssa yli kaksi vuotta, mutta Marian dopingsekoilut lopettivat suhteen. Sen jälkeen Grigori on kulkenut havaijilaisen laulaja-tanssija Nicole Scherzingerin kanssa.

Tsvetana Pironkova

Syntynyt 13.9.1987 Plovdivissa, urheilijavanhemmille, ryhtyi ammattilaiseksi 2002.

Bulgarian paras naistennispelaaja. Hän on oikeakätinen ja käyttää molempia käsiään kämmenlyönneissään. Tämän hetkinen sijoitus on 65. (heinäkuu 2016). Pironkova meni naimisiin pitkäaikaisen poikaystävänsä Mihail Mirchevin, entinen Bulgarian jalkapalloilija, kanssa heinäkuussa 2016. Urallaan hän on voittanut yhden WTA ja kuusi ITF kaksinpeliä.

Mikki Lehessalo, Wikipedia

SUOMI-BULGARIA-SEURA r.y.

PL 37, 00501 Helsinki

Puheenjohtaja Tapani Salonen, Lepolantie 34, 00660 Helsinki,

puh. (09) 754 1152, tai GSM 050 573 7717

Sihteeri Maija Boshkov, GSM 0400 445481,

e-mail: maija.boshkov@outlook.com

TURUN BULGARIA-SEURA

Puheenjohtaja Taisto Salminen, Raadinkatu 1 B 56, 20750 Turku.

GSM 041-539 6659 e-mail: turunbgseura@gmail.com

Sihteeri Eija Liljestrand, GSM 041 544 6477, e-mail: eija.liljestrand@netti.fi

SUOMI-BULGARIA-SEURAN PORIN OSASTO

Puheenjohtaja Ali Poskiparta, Palomäentie 7, 29600 Noormarkku,

GSM 050 5573580, e-mail: ali.poskiparta@wm-plast.fi

Sihteeri Tuula Poskiparta, Palomäentie 7, 29600 Noormarkku,

GSM 040 722 0034, e-mail: tuula.poskiparta@topbee.fi

SUOMI-BULGARIA-SEURAN VALKEAKOSKEN OSASTO

Puheenjohtaja Jouni Rantanen Otvakuja 4 37630 Valkeakoski ,

GSM 040 7587229, e-mail: jouni.rantanen@kylmaset.fi

Sihteeri Anu Talvitie Otvakuja 4 37630 Valkeakoski, GSM 040 8483036

SUOMI-BULGARIA-SEURAN KEMIN SEUDUN OSASTO

Puheenjohtaja Mauri Tuomivaara, Kauppakatu 13 A 24, 94100 Kemi

puh. (016) 254 678, GSM 040 529 8103, e-mail: juhani.vaara@pp.inet.fi

Sihteeri Aila Svanberg, Mahlasaarentie 5, 94400 Keminmaa

GSM 040 7298 774, e-mail: aila.svanberg@pp.inet.fi

SUOMI-BULGARIA-SEURAN NOKIAN OSASTO

Puheenjohtaja Mauri Könönen, Kirjavaisenkatu 13 G 96, 33560 Tampere

GSM 050 523 205